

**DLACZEGO W AFRYCE NA
PÓŁNOC OD STREFY SAWANN
WYSTĘPUJĄ PUSTYNIĘ?**

**BLANDYNA
ZAJDLER**

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania geografii dla szkoły podstawowej kl. V

opracowany w ramach projektu

**„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących
w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego
w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”**

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

WARSZAWA 2019

Redakcja merytoryczna – Elżbieta Miterka
Recenzja merytoryczna – Alicja Węsierska-Kwiecień
Agnieszka Stanuszkiewicz
dr Beata Rola
Agnieszka Ratajczak-Mucharska

Redakcja językowa i korekta – Editio

Projekt graficzny i projekt okładki – Editio

Skład i redakcja techniczna – Editio

Warszawa 2019
Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat lekcji

Dlaczego w Afryce na północ od strefy sawann występują pustynie?

Cel ogólny

- poznanie pustyni gorącej;
- rozpoznawanie swoich predyspozycji i talentów oraz rozwijanie pasji i zainteresowań geograficznych.

Cele szczegółowe

- O. wyjaśnia pojęcie pustyni, rozpoznaje na zdjęciach pustynie;
- wskazuje różnice w krajobrazie pustyni gorącej i suchej z sawanną i lasem równikowym;
 - wyjaśnia, gdzie i dlaczego na pustyni żyją ludzie.

Metody/Techniki/Formy pracy

Tekst źródłowy, ranking ważności, lekcja ćwiczeniowa, praca w grupie „równym frontem”

Środki dydaktyczne

Podręcznik, atlas geograficzny, film na YouTube pt.: *Pustynia gorąca*.

Opis przebiegu lekcji

1. Faza wstępna

N. omawia z uczniami zasady pracy na lekcji oraz pracy w grupach z tekstem źródłowym.

2. Faza wykonawcza

N. dzieli klasę na grupy 4-osobowe i omawia zadanie. Wyjaśnia, że uczniowie pracują w grupach przez 15 minut. Zadanie można rozdać każdej grupie, np. w postaci zadań zapisanych na karcie pracy.

Zadanie

Przeczytajcie uważnie tekst w podręczniku. Następnie przedyskutujcie w grupie, które informacje według was znajdujące się w tym tekście są najważniejsze i pozwólą odpowiedzieć na pytania:

1. Gdzie leży pustynia gorąca w Afryce i jak się nazywa?
2. Czy można opisać warunki klimatyczne, uwzględniając:
 - wartości i przebieg temperatury powietrza w ciągu roku,
 - rozkład opadów atmosferycznych.
3. Jakie rośliny i zwierzęta żyją na pustyni gorącej?

4. Jakie widzisz zależności między środowiskiem pustyni gorącej i warunkami życia człowieka (to pytanie jest przeznaczone dla uczniów zdolnych)?

U. omawiają swoje przemyślenia i poddają je dyskusji.

N. prezentuje zdjęcia satelitarne pustyni i zdjęcia na slajdach. Można poszukać filmu na serwisie YouTube przedstawiającego pustynię gorącą. Uczniowie porównują, to co napisali z prezentacji z filmem.

3. Faza podsumowująca

N. ocenia uczniów, udziela pochwał klasie za aktywność i pomysłowość przy wykonywaniu zadań (mogą to być punkty lub ocena opisowa w zależności od ustalonego w szkole sposobu oceniania, np. stopnie szkolne).

Komentarz metodyczny

Pracując w grupach „równym frontem”, uczeń opisuje i wskazuje na mapie położenie pustyni. Odczytuje wartości i przebieg temperatury powietrza oraz rozkład opadów atmosferycznych na podstawie klimatogramów i map klimatycznych. Przedstawia główne cechy pustyni i rozpoznaje ją na zdjęciach oraz typowo występujące rośliny i zwierzęta żyjące na pustyni gorącej. Identyfikuje współzależności między środowiskiem pustyni gorącej i warunkami życia człowieka. Uczniowie pracują równym frontem. Do tego zadania można przygotować kartę pracy, w której grupy wpisują odpowiedzi na pytania z zadania. Uczniowie ze SPE mogą otrzymać inną kartę pracy, np. z mapą Afryki i zaznaczają/zamalowują pustynię na żółto oraz wpisują jej nazwę. Odszukują w podręczniku i odczytują wartości temperatur powietrza i opadów atmosferycznych oraz odszukują nazwy zwierząt żyjących na pustyni i wpisują do karty pracy ich nazwy, mogą wskazać przystosowania zwierząt (roślin/oazy) do życia na pustyni, np. wielbłądy.

Uczniowie ze SPE pracując w grupach, realizują wymagania ogólne z Pp.: Odczytywanie danych klimatycznych. Korzystanie z planów, map, fotografii, wykresów, diagramów, danych, tekstów źródłowych oraz technologii informacyjno-komunikacyjnych w celu zdobywania, przetwarzania i prezentowania informacji geograficznych.

Kompetencje

Matematyczne i z zakresu nauk przyrodniczych oraz przedsiębiorczości, a także społeczne, językowe, cyfrowe.